

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล 2) ศึกษาความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล 3) เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล 4) เปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณจำแนกตามประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล 5) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้จัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 16 คน และประชาชนผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 480 คน สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความแปรปรวนเพื่อเปรียบเทียบโดยใช้ค่า t-test และค่า F-test และหาความสัมพันธ์โดยใช้ค่าไคสแควร์ สรุปผล ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยนำเสนอ 7 ส่วน รายละเอียดสรุปได้ ดังนี้

1. ข้อมูลส่วนบุคคลของประชาชนผู้มารับบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล

ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 21 – 30 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี สถานภาพสมรส รายได้คือปีระหว่าง 50,001 – 100,000 บาท อาชีพพนักงานบริษัท/ลูกจ้าง และระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มารับบริการคือ ชั้น 5

2. ประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่มีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลมากที่สุดในระดับที่ 3 คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรงบประมาณที่เหมาะสมและกระจายทั่วทุกหมู่บ้าน จำนวน 440 คน คิดเป็นร้อยละ 91.7 รองลงมาคือ ประเด็นที่ 5 องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรงบประมาณโดยการพิจารณาจากแผนงาน โครงการที่หมู่บ้านเสนอขอ

จำนวน 400 คน คิดเป็นร้อยละ 83.3 และประเด็นที่ประชาชนมีความคิดเห็นต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณน้อยที่สุดคือ ประเด็นที่ 10 องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดสรรงบประมาณทันตามระยะเวลาและความต้องการของหมู่บ้านจำนวน 215 คน คิดเป็นร้อยละ 44.8

3. ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการงบประมาณภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อวิเคราะห์รายละเอียดแต่ละด้านพบว่า มีความพึงพอใจระดับปานกลางทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ด้านการคมนาคม ด้านสาธารณสุขโลก ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

4.1 เพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันในด้านสาธารณสุขโลก ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.2 อายุแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันในด้านสาธารณสุขโลก ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.3 ระดับการศึกษาแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันในด้านสาธารณสุขโลก ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.4 สถานภาพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันในด้านสาธารณสุขโลก

4.5 รายได้ต่อปีแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันในด้านสาธารณสุขโลก ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.6 อาชีพแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันในด้านสาธารณสุขโลก ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

4.7 ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันมีความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลแตกต่างกันในด้านสาธารณูปโภค ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของประชาชนต่อประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณจำแนกตามประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลพบว่า

5.1 ประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านตรงตามวัตถุประสงค์แตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณแตกต่างกันในด้านการศึกษาและวัฒนธรรม

5.2 ประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านถูกต้องตามขั้นตอนและระเบียบกฎหมายกำหนดแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณแตกต่างกันในด้านสาธารณูปโภค ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

5.3 ประสิทธิภาพในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลด้านทันตามกำหนดเวลาแตกต่างกันมีระดับความพึงพอใจต่อประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณไม่แตกต่างกัน

6. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชนกับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.1 เพศไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.2 อายุมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในประเด็นในการปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมีการติดตามความก้าวหน้าและผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

6.3 ระดับการศึกษาไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.4 สถานภาพการสมรสไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.5 รายได้ต่อปีไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล

6.6 อาชีพมีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลในประเด็นองค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการเสนอร่างงบประมาณการรายรับ – จ่ายให้ประชาชนทราบ

6.7 ระดับชั้นขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่มีความสัมพันธ์กับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วน

7. ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอแนะการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า ประชาชน จำนวน 210 คน คิดเป็นร้อยละ 43.8 ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลว่า องค์การบริหารส่วนตำบลควรให้ความสนใจกับปัญหาของประชาชนให้มากกว่าเดิม รองลงมา จำนวน 190 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 เสนอว่าควรมีการจัดสรรงบประมาณในการดูแลซ่อมแซมสาธารณูปโภคภายในหมู่บ้าน

อภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ระดับความพึงพอใจของประชาชนต่อการบริหารจัดการงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งประกอบด้วยด้านสาธารณูปโภค ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่ บุคลากรส่วนใหญ่มีประสบการณ์น้อยส่งผลให้การทำงานยังให้บริการประชาชนในด้านต่างๆ ไม่ทั่วถึง และ ยังไม่รวดเร็วเป็นที่พึงพอใจของประชาชนส่งผลให้ประชาชนมีความพึงพอใจต่อการปฏิบัติงานโดยเฉพาะการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนางานด้านต่างๆ ของหมู่บ้านเป็นที่พึงพอใจของประชาชน เท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวริษา เอี่ยมวิบูลย์ (2540 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่องศักยภาพในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า คณะกรรมการสนับสนุนการปฏิบัติงานพัฒนาตำบล (ลพต.) มีความคิดเห็นต่อศักยภาพในการปฏิบัติงานในภาพรวมของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล อยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างสูง กล่าวคือมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการบริหารงบประมาณ อยู่ในเกณฑ์สูง ความคิดเห็นต่อการปฏิบัติงานด้านการวางแผน การตัดสินใจ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ด้านการประเมินผล และด้านความเป็นผู้นำ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

2. ประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณจำนวนมากเป็น 3 ด้าน คือ ด้านตรงตามวัตถุประสงค์ ด้านถูกต้องตามขั้นตอนและระเบียบกฎหมาย และด้านทันตามกำหนดเวลา พบว่า ประชาชนผู้ใช้บริการองค์การบริหารส่วนตำบลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับประสิทธิภาพการจัดสรรงบประมาณ ด้านตรงตามวัตถุประสงค์ในเรื่ององค์การบริหารส่วนตำบลได้มีการเรียกผู้นำหมู่บ้านมาประชุมเพื่อรับทราบวิธีการจัดสรรงบประมาณทุกครั้งในระดับน้อยกว่าเรื่องอื่นๆ ด้านถูกต้องตามขั้นตอนและระเบียบกฎหมายมีความคิดเห็นในระดับน้อยกว่าเรื่องอื่นๆ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาหมู่บ้านอย่างมีประสิทธิภาพ และด้านทันตามกำหนดเวลา มีความคิดเห็นในระดับน้อยกว่าเรื่องอื่นๆ คือ องค์การบริหารส่วนตำบลได้จัดสรรงบประมาณทันตามระยะเวลาและความต้องการของหมู่บ้าน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนยังมีความต้องการให้ผู้นำหมู่บ้านได้มีส่วนร่วมในการจัดสรรงบประมาณและ การจัดสรรงบประมาณเพื่อพัฒนาหมู่บ้านควรมีประสิทธิภาพ และการจัดสรรงบประมาณควรทันตามระยะเวลา และความต้องการของหมู่บ้าน ซึ่งที่ผ่านมาอาจได้รับการจัดสรรในเรื่องดังกล่าวยังไม่ดีเท่าที่ควร จึงได้แสดงความคิดเห็นในระดับน้อย ทั้งนี้องค์การบริหารส่วนตำบลควรพิจารณาและให้ความสำคัญสำหรับเรื่องดังกล่าว เพื่อให้บริการและตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้ใช้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ

3. ปัจจัยส่วนบุคคลที่มีผลต่อความพึงพอใจของประชาชนในการจัดสรรงบประมาณ ด้านสาขารูป โภค ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพการสมรส รายได้ต่อปี อาชีพ และระดับชั้นองค์การบริหารส่วนตำบลที่ประชาชนให้บริการ ทั้งนี้ปัจจัยดังกล่าวล้วนส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจหรือความรู้สึกของประชาชนทำให้ปัจจัยดังกล่าวมีอิทธิพลในความรู้สึกของประชาชนต่อสิ่งที่ได้รับการบริการจากองค์การบริหารส่วนตำบล ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ประชาชนที่มีเพศต่างกัน ย่อมแสดงความรู้สึกต่อสิ่งที่ได้รับแตกต่างกัน อายุและการศึกษาแตกต่างกันย่อมส่งผลให้มีความรู้สึกแตกต่างกันเนื่องจากอายุเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสบการณ์ทางความคิด ประสบการณ์ในการทำงาน ประสบการณ์จากการเรียนรู้ และเป็นปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อความรู้สึก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของเบญจวรรณ อ้วนเป็ร้อง (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงานของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านศึกษาเฉพาะกรณีอำเภอเมือง ปราจีนบุรี จังหวัดปราจีนบุรี พบว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน มีประสิทธิภาพในการบริหารงานในระดับมาก ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจำนวน 5 ข้อได้แก่ อายุ ระดับการศึกษา การได้รับการฝึกอบรม การมีมนุษยสัมพันธ์และการประสานงานภายใน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้

จากผลการวิจัยผู้วิจัยขอเสนอแนะเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในการจัดสรรงบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบล ดังนี้

1. ผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลควรส่งเสริมและสนับสนุนผู้จัดทำงบประมาณให้มีการเพิ่มพูนทักษะ ความรู้ในการจัดทำงบประมาณ ตลอดจนระเบียบข้อบังคับในการจัดทำงบประมาณเพื่อให้การจัดทำของงบประมาณ และงบประมาณมีประสิทธิภาพ

2. ควรมอบหมายงานให้ชัดเจนเกี่ยวกับบุคลากรผู้รับผิดชอบในการจัดทำงบประมาณ เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพ และจัดสรรงบประมาณได้ถูกต้องตรงกับความต้องการ และตอบสนองการให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึง

3. การจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาท้องถิ่นควรพิจารณาจากความจำเป็นเร่งด่วน และพัฒนาแบบกระจายตัวอย่างทั่วถึงทั้งหมู่บ้านไม่ใช้กระจุก เพียงจุดใดจุดหนึ่ง

4. ในการจัดทำงบประมาณควรมาจากการจัดทำเวทีชุมชนหรือประชาพิจารณ์โดยมีประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการเสนอแผนความต้องการก่อนจะรวบรวมแผนเป็นการเสนอของงบประมาณต่อไป

5. ในการจัดทำงบประมาณผู้ที่รับผิดชอบควรพิจารณาความสำคัญหรือความจำเป็นเร่งด่วนในการจัดทำงบประมาณ หรือเรียงลำดับความสำคัญและให้ความสำคัญกับการจัดทำงบประมาณในทุกด้านไม่ว่าจะเป็นด้านสาธารณสุขไปโลก ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาหมู่บ้านในเขตความรับผิดชอบและตอบสนองความต้องการของประชาชนต่อไป

6. ในการจัดทำงบประมาณและเรียงลำดับความสำคัญของแผนงานและงบประมาณควรมีการเรียกประชุมผู้นำหมู่บ้านให้มารับทราบ รับรู้ ร่วมกันพิจารณาแผนงานและงบประมาณ **เพื่อผู้นำจะได้ไปชี้แจงให้กับประชาชนที่อาศัยในหมู่บ้านที่ตนร่วมรับผิดชอบ**

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

ผู้วิจัยขอเสนอแนะแนวทางสำหรับผู้สนใจศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาการจัดสรรงบประมาณเพียงบางประเด็นที่ผู้วิจัยคาดว่าจะ **เป็นประเด็นสำคัญในการพัฒนาหมู่บ้าน ซึ่งได้แก่ ด้านสาธารณสุขไปโลก ด้านการคมนาคม ด้านการศึกษาและวัฒนธรรม และด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ซึ่งยังไม่ครอบคลุมทั้งหมด ผู้ที่สนใจจะ**

ศึกษาควรพิจารณาประเด็นอื่นได้แก่ การบริหารจัดการงบประมาณ ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

2. การมีการศึกษาประสิทธิภาพในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบล เช่น สภาพแวดล้อมขององค์การ การใช้สารสนเทศในองค์การ เป้าหมายขององค์การ ขนาดและความสลับซับซ้อนขององค์การ และอำนาจหน้าที่ขององค์การ เป็นต้น เพื่อจะได้ใช้ประโยชน์ และนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดสรรและจัดหางบประมาณขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป